

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 24. februar 2004

Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Nyt fælles grænseagentur

Europa-Parlamentets udvalg for borgernes friheder og rettigheder støtter oprettelsen af et nytagentur for grænsekontrol. Det kom frem den 18. februar, da udvalget vedtog et udkast til en betænkning om Kommissionens forslag til Rådets forordning om oprettelse af et fælles grænseagentur. Et sådantagentur kan øge transparensen på et hidtil temmelig uigennemsigtigt område, mener ordføreren Christian Ulrich von Boetticher fra den konservative gruppe. Agenturet skal oprettes fra 1. januar 2005 og får en årlig bevilling på 8,7 mio. euro og 27 medarbejdere. Der er dog endnu ikke truffet endelig beslutning om, hvor agenturet skal placeres. Agenturets primære opgaver bliver bl.a. at koordinere medlemsstaternes samarbejde om grænsekontrol og overvågning af de ydre grænser, samt at bistå medlemsstaterne med uddannelse af grænsevagter og forskning på området. Men udvalget mener ikke, at agenturet bør arbejde med fælles tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, som Kommissionen ellers har foreslået det.

Harmonisering og rationalisering

Forslaget er en del af et større spil om agenturerne i EU, hvor Parlamentet ønsker en harmonisering og rationalisering på grundlag af en større fællesskabelig forankring. Parlamentet har generelt vist modvilje overfor oprettelsen af nye agenturer, men udvalget støtter alligevel det nye grænseagentur. Det skyldes, at de opgaver, der skal overdrages til agenturet, hidtil næsten alle har været varetaget af medlemsstaterne. Det nyeagentur vil derfor ikke resultere i en større fragmentering og udvanding af Kommissionens politiske ansvar, vurderer udvalget. Det nye agenturs organisationsstruktur skal dog følge de generelle retningslinjer vedtaget af Europa-Parlamentet om agenturers oprettelse og struktur, kræver udvalget.

Udvalget ønsker en fælleskabelig karakter

Det primære formål med udvalgets ændringsforlag er at styrke Kommissionens rolle i agenturet. Kommissionen har foreslået, at agenturets bestyrelse får tolv medlemmer og to repræsentanter fra Kommissionen. Men udvalget foreslår i stedet, at tildele Kommissionen halvdelen af bestyrelsens tolv pladser og forbeholde formandsposten til Kommissionen. Udvalget er dermed grundlæggende uenig med Rådet, der har erklæret, at hver medlemsland bør have en repræsentant i agenturet. Kommissionen bør derudover, ifølge udvalget, udnævne agenturets administrerende direktør. Parlamentets politiske kontrol skal ligeledes garanteres via afholdelse af en høring af den administrerende direktør før udnævnelsen, en systematisk kontrol af agenturets aktiviteter gennem forelæggelse af en årlig rapport samt muligheden for, at Parlamentet kan anmode om en almindelig høring med den administrerende direktør.

Hvis agenturet opbygges efter denne model, er det ikke nødvendigt, at Parlamentet deltager direkte i agenturets interne organer, vurderer udvalget.

Agenturet må ikke blive et "udvisningsorgan"

Kommissionen foreslår, at agenturet skal varetage koordineringen af medlemstaternes indsats angående tilbagesendelse. Men udvalget mener tværtimod, at agenturet ikke er ment som et "udvisningsorgan". Det er udvalgets opfattelse, at det ikke er forsvarligt at tildele agenturet kompetencer på tilbagesendelsesområdet, før en række nøgleinstrumenter, så som en fælles definition af asyl, er vedtaget.

Ikke desto mindre mener udvalget, at agenturet bør undersøge de politiske og retlige konsekvenser af et europæisk grænsekorp og arbejde på at opbygge et net af forbindelsesofficer vedrørende indvandringspørgsmål.

Ingen kompetence overlappning

Udvalget foreslår, at det nye agentur undertegner aftaler med andre organer, så som Det Europæiske Politiakademi, Det Europæiske Våbenagentur og Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed med henblik på en klar ansvarsfordeling og for at undgå overlappninger. Agenturet skal også arbejde i overensstemmelse med ARGO-programmets målsætninger.

I modsætning til hvad Kommissionen foreslår, ønsker udvalget ikke at give agenturet muligheden for at oprette særlige centre i medlemslandene, men foretrækker at inddrage medlemslandenes eksisterende centre i samarbejdet.

